

WERKGROEP : LIBELLEN - ODONATA / waarnemingen 2010**Doel**

Het centraliseren van alle informatie met betrekking tot waarnemingen van LIBELLEN in de natuurgebieden Waasland-Noord en dicht bij huis ... in de gemeenten SINT GILLIS-WAAS en STEKENE; deze gegevens jaarlijks kenbaar maken in de werkgroep natuurstudie onder de vorm van een jaarverslag.

In een eerste stadium willen we vooral weten welke libellen in de natuurgebieden Waasland-Noord voorkomen; in een volgend stadium kunnen we de gegevens vergelijken en verder uitdiepen.

Waarnemingen 2010

Ook dit jaar werden de libellenwaarnemingen verzameld en opnieuw met enkele nieuwkomers.

Door een zestal waarnemers werden tijdens de vliegperiode **april–november 2010**, **227** losse waarnemingen doorgegeven.

De eerste waarneming op **18 april 2009 – vuurjuffer**, de laatste waarneming op **1 november 2010 – bruine winterjuffer**.

In totaal **25** verschillende soorten libellen waarvan **12** soorten '**juffers**' en **13** soorten '**echte libellen**'

JUFFERS**BEEKJUFFERS – CALOPTERYGIDAE**○ **beekjuffers**

Weidebeekjuffer – Calopteryx splendens

PANTSERJUFFERS – LESTIDAE○ **pantserjuffers**

Houtpantserjuffer – Lestes viridis

○ **winterjuffers**

Bruine winterjuffer – Sympecma fusca

WATERJUFFERS – COENAGRIONIDAE○ **grasjuffers**

Lantaarntje – Ischnura elegans

○ **watersnuffels**

Watersnuffel – Enallagma cyathigerum

- **waterjuffers**
  - Azuurwaterjuffer – *Coenagrion puella*
  - Variabele waterjuffer – *Coenagrion pulchellum*
- **roodoogjuffers**
  - Grote roodoogjuffer – *Erythromma najas*
  - Kleine roodoogjuffer – *Erythromma viridulum*
- **vuurjuffers**
  - Vuurjuffer – *Pyrrhosoma nymphula*
- **koraaljuffers**
  - Koraaljuffer – *Ceriagrion tenellum*

BREEDSCHEENJUFFERS – PLATYCNEMIDIDAE

- **breedscheenjuffers**
  - Blauwe breedscheenjuffer – *Platycnemis*

ECHTE LIBELLEN

GLAZENMAKERS – AESHNIDAE

- **glazenmakers**
  - Paardenbijter – *Aeshna mixta*
  - Vroege glazenmaker – *Aeshna isocetes*
  - Bruine glazenmaker – *Aeshna grandis*
  - Blauwe glazenmaker – *Aeshna cyanea*
- **keizerlibellen**
  - Grote keizerlibel – *Anax imperator*

KORENBOUTEN – LIBELLULIDAE

- **korenbouten**
  - Viervlek – *Libellula quadrimaculata*
  - Platbuik – *Libellula depressa*
  - Bruine korenbout – *Libellula fulva*
- **oeverlibellen**
  - Gewone oeverlibel – *Orthetrum cancellatum*

- **heidelibellen**
  - Bloedrode heidelibel – *Sympetrum sanguineum*
  - Bruinrode heidelibel – *Sympetrum striolatum*
  - Steenrode heidelibel – *Sympetrum vulgatum*
- **vuurlibellen**
  - Vuurlibel – *Crocothemis erythraea*

De waarnemingen situeren zich in onze natuurgebieden en enkele privé-adressen :

- ✓ **KREKEN VAN SALEGHEM**
  - Dwarsdijk – ES7877
  - Kreekputten – ES7977
  - Panneweel – ES7977
  - D'Eilanden – ES7977
  - Sint-Jacobsgat – ES8077
- ✓ **STEENGELAAG**
  - Hooilandje – grote vijver – ES7372
  - Jongste kleiput – ES7373
- ✓ **STROPERSBOS**
  - Stekene – ES7477
  - Sint-Gillis-Waas – ES7577
- ✓ **PRIVE ADRESSEN**
  - STEKENE : Bormte 24 – ES7272
  - SINT GILLIS-WAAS : Broekstraat 1 – ES7875
  - SINT-GILLIS-WAAS : Reepstraat – ES7875
  - SINT-GILLIS-WAAS : Bergstraat 25 – ES7578

Conclusie

Het aantal doorgegeven waarnemingen is minder dan vorig jaar, meestal worden de eerste waarnemingen doorgegeven en daarna niet meer zo regelmatig.

De waarnemingen zijn vooral afkomstig van 3 gebieden; Kreken van Saleghem, Steengelaag en privéadres (*Bormte 24*). Nieuwe waarnemingen komen ook van het Stropersbos, dat na het natuurinrichtingsproject nieuwe mogelijkheden biedt.

Dit jaar waren er verschillende éénmalige nieuwe waarnemingen, zoals bruine korenbout, bruine winterjuffer, weidebeekjuffer, blauwe breedscheenjuffer en koraaljuffer.

Alle doorgegeven waarnemingen staan los van waarnemingen.be; misschien moeten we overwegen om in 2011 deze mogelijkheid meer te benutten.

OVERZICHT SOORTEN – PLAATSEN

		ES7372 - STEENGELAAG	ES7373 - STEENGELAAG	ES7477 - ST-STROPERSBOS LINIE	ES7577 - SGW-STROPERSBOS	ES7877 - DWARSDIJK	ES7977 - KREEKPOTTEN/PANNEWEEL	ES8077 - SINT JACOBSGAT	ES7272 - ST-BORMTE 24	ES7578 - SGW-BERGSTRAAT 25	ES7875 - SGW-BROEKSTRAAT 1	aantal waarnemingen
Weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>									x		1
Houtpantserjuffer	<i>Lestes viridis</i>		x	x			x	x	x		x	20
Bruine winterjuffer	<i>Sympecma fusca</i>				x						x	2
Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>	x	x				x	x	x			22
Watersnuffel	<i>Enallagma cyathigerum</i>	x		x								3
Azuurwaterjuffer	<i>Coenagrion puella</i>	x	x	x			x	x	x		x	25
Variabele waterjuffer	<i>Coenagrion pulchellum</i>						x	x				9
Grote roodoogjuffer	<i>Erythromma najas</i>					x	x	x				8
Kleine roodoogjuffer	<i>Erythromma viridulum</i>		x				x		x			7
Vuurjuffer	<i>Pyrrhosoma nymphula</i>		x				x	x	x		x	23
Koraaljuffer	<i>Ceriagrion tenellum</i>							x				2
Blauwe breedscheenjuffer	<i>Platycnemis pennipes</i>		x									1

		ES7372 - STEENGELAAG	ES7373 - STEENGELAAG	ES7477 - ST-STROPERSBOS	ES7577 - SGW-STROPERSBOS	ES7877 - DWARSDIJK	ES7977 - KREEKPOTTEN/PANNEWEEL	ES8077 - SINT JACOBSGAT	ES7272 - ST-BORMTE 24	ES7578 - SGW-BERGSTRAAT 25	ES7875 - SGW-BROEKSTRAAT 1	aantal waarnemingen
Paardenbijter	<i>Aeshna mixta</i>						x	x	x			12
Vroege glazenmaker**	<i>Aeshna isosceles</i>					x	x	x				8
Bruine glazenmaker	<i>Aeshna grandis</i>							x				1
Blauwe glazenmaker	<i>Aeshna cyanea</i>		x	x					x			10
Grote keizerlibel	<i>Anax imperator</i>	x	x				x	x	x			8
Viervlek	<i>Libellula quadrimaculata</i>	x	x				x	x	x			9
Platbuik	<i>Libellula depressa</i>		x	x			x	x	x		x	10
Bruine korenbout	<i>Libellula fulva</i>							x				1
Gewone oeverlibel	<i>Orthetrum cancellatum</i>	x	x	x			x	x	x			15
Bloedrode heidelibel	<i>Sympetrum sanguineum</i>			x			x	x	x			12
Bruinrode heidelibel	<i>Sympetrum striolatum</i>			x			x	x	x			9
Steenrode heidelibel	<i>Sympetrum vulgatum</i>			x			x	x	x			7
Vuurlibel	<i>Crocothemis erythraea</i>		x		x							2

waarnemers :

Dirk Baert
 Marc Bogaerts
 Hugo De Beuckeleer
 Chris De Buyzer
 Jan Dhollander
 Brigitte Van Passel

foto's :

Dirk Baert*
 Hugo De Beuckeleer**
 Jan Dhollander***
 Brigitte Van Passel

BIJLAGE

Weidebeekjuffer*** *Calopteryx splendens*

Vliegperiode

eerste waarneming 25 juli
laatste waarneming x

Waarnemingen

aantal 1
plaats ES7578 – Bergstraat 25 - SGW

Houtpantserjuffer *Lestes viridis*

Vliegperiode

eerste waarneming 11 juli
laatste waarneming 16 oktober

Waarnemingen

aantal 20
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7373 – STEENGELAAG
ES7477 – STROPERSBOS STEKENE
ES7875 – Reepstraat SGW
ES7977 – KREEKPUTTEN-PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Bruine winterjuffer * *Sympecma fusca*

Vliegperiode

eerste waarneming 20 september
laatste waarneming 1 november

Waarnemingen

aantal 2
plaats ES7577 – STROPERSBOS – SGW
ES7875 – Broekstraat 1 - SGW

Lantaarntje *Ischnura elegans*

Vliegperiode

eerste waarneming 27 april
laatste waarneming 25 augustus

Waarnemingen

aantal 22
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7372 – STEENGELAAG
ES7373 – STEENGELAAG
ES7977 – KREEKPUTTEN-PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Watersnuffel *Enallagma cyathigerum*

Vliegperiode

eerste waarneming 25 april
laatste waarneming 25 juli

Waarnemingen

aantal 3
plaats ES7372 – STEENGELAAG
ES7477 – STROPERSBOS – ST

Azuurwaterjuffer *Coenagrion puella*

Vliegperiode

eerste waarneming 5 mei
laatste waarneming 3 augustus

Waarnemingen

aantal 25
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7372 – STEENGELAAG
ES7373 – STEENGELAAG
ES7477 – STROPERSBOS – ST
ES7875 – Broekstraat 1 SGW
ES7977 – KREEKPUTTEN-PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOB SGAT

Variabele waterjuffer *Coenagrion pulchellum*

Vliegperiode

eerste waarneming 28 april
laatste waarneming 4 juni

Waarnemingen

aantal 9
plaats ES7977 - KREEKPUTTEN
ES8077 - KREEKPUTTEN-PANNEWEEL

Grote roodoogjuffer *Erythromma najas*

Vliegperiode

eerste waarneming 2 mei
laatste waarneming 4 juni

Waarnemingen

aantal 8
plaats ES7877 - DWARSDIJK
ES7977 - KREEKPUTTEN
ES8077 - SINT JACOBSGAT

Kleine roodoogjuffer *Erythromma viridulum*

Vliegperiode

eerste waarneming 11 juli
laatste waarneming 5 september

Waarnemingen

aantal 7
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7373 – STEENGELAAG
ES7977 – KREEKPUTTEN

Vuurjuffer *Pyrrhosoma nymphula*

Vliegperiode

eerste waarneming 18 april
laatste waarneming 7 juni

Waarnemingen

aantal 23
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7373 – STEENGELAAG
ES7875 – Broekstraat 1 SGW
ES7977 – KREEKPUTTEN
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Koraaljuffer *Ceriagrion tenellum*

Vliegperiode

eerste waarneming 1 augustus
laatste waarneming 10 augustus

Waarnemingen

aantal 2
plaats ES8077 – SINT JACOBSGAT

Blauwe breedscheenjuffer** *Platycnemis pennipes*

Vliegperiode

eerste waarneming 9 juli
laatste waarneming x

Waarnemingen

aantal 1
plaats ES7373 – STEENGELAAG

Paardenbijter *Aeshna mixta*

Vliegperiode

eerste waarneming 24 juli
laatste waarneming 24 september

Waarnemingen

aantal 12
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Vroege glazenmaker *Aeshna isosceles*

Vliegperiode

eerste waarneming 22 mei
laatste waarneming 4 juni

Waarnemingen

aantal 8
plaats ES7877 – DWARSDIJK
ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Bruine glazenmaker *Aeshna grandis*

Vliegperiode

eerste waarneming 9 augustus
laatste waarneming x

Waarnemingen

aantal 1
plaats ES8077 – SINT JACOBSGAT

Blauwe glazenmaker *Aeshna cyanea*

Vliegperiode

eerste waarneming 31 juli
laatste waarneming 3 oktober

Waarnemingen

aantal 10
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7373 – STEENGELAAG
ES7477 – STROPERSBOS - ST

Grote keizerlibel *Anax imperator*

Vliegperiode

eerste waarneming 4 juni
laatste waarneming 19 augustus

Waarnemingen

aantal 8
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7372 – STEENGELAAG
ES7373 – STEENGELAAG
ES7977 – KREEKPUTTEN
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Viervlek *Libellula quadrimaculata*

Vliegperiode

eerste waarneming 15 mei
laatste waarneming 5 juni

Waarnemingen

aantal 9
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7372 – STEENGELAAG
ES7373 – STEENGELAAG
ES7977 – KREEKPUTTEN
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Platbuik *Libellula depressa*

Vliegperiode

eerste waarneming	16 mei
laatste waarneming	16 juni

Waarnemingen

aantal	10
plaats	ES7272 – Bormte 24 STEKENE
	ES7373 – STEENGELAAG
	ES7477 – STROPERSBOS – ST
	ES7875 – Broekstraat 1 SGW
	ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
	ES8077 – SINT JACOBSGAT

Bruine korenbout** *Libellula fulva*

Vliegperiode

eerste waarneming	22 mei
laatste waarneming	x

Waarnemingen

aantal	1
plaats	ES8077 – SINT JACOBSGAT

Gewone oeverlibel *Orthetrum cancellatum*

Vliegperiode

eerste waarneming	24 mei
laatste waarneming	19 augustus

Waarnemingen

aantal	15
plaats	ES7272 – Bormte 24 STEKENE
	ES7372 – STEENGELAAG
	ES7373 – STEENGELAAG
	ES7477 – STROPERSBOS – ST
	ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
	ES8077 – SINT JACOB SGAT

Bloedrode heidelibel *Sympetrum sanguineum*

Vliegperiode

eerste waarneming	11 juli
laatste waarneming	11 september

Waarnemingen

aantal	12
plaats	ES7272 – Bormte 24 STEKENE
	ES7477 – STROPERSBOS – ST
	ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
	ES8077 – SINT JACOB SGAT

Bruinrode heidelibel *Sympetrum striolatum*

Vliegperiode

eerste waarneming 25 juli
laatste waarneming 11 september

Waarnemingen

aantal 7
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7372 – STEENGELAAG
ES7477 – STROPERSBOS – ST
ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Steenrode heidelibel *Sympetrum vulgatum*

Vliegperiode

eerste waarneming 21 juli
laatste waarneming 11 september

Waarnemingen

aantal 7
plaats ES7272 – Bormte 24 STEKENE
ES7477 – STROPERSBOS – ST
ES7977 – KREEKPUTTEN/PANNEWEEL
ES8077 – SINT JACOBSGAT

Vuurlibél *Crocothemis erythraea*

Vliegperiode

eerste waarneming	16 juni
laatste waarneming	21 juli

Waarnemingen

aantal	2
plaats	ES7373- STEENGELAAG
	ES7477 - STROPERSBOS - ST

EINDE